

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Hankkeen nimi: Kestävä Keikkatyö (1.3.2020 - 31.8.2023)

Pyyntö osallistua hankkeeseen liittyvään tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan keikkatyötä välittävien ja käyttävien pk-yritysten yrittäjien, johdon, keikkatyöntekijöiden ja muun henkilöstön sekä työterveyshuollon näkemyksiä ja käsityksiä sekä hyviä käytäntöjä työstä, työntekemisen tavoista, työntekijöiden ja työyhteisöjen kokemuksista työturvallisuuden, -työhyvinvoinnin ja –terveyden (jatkossa TTT) näkökulmista. Lisäksi tarkoituksena on yhdessä hanketoimijoiden, TTT – asiantuntijaorganisaatioiden, työterveydenhuollon edustajien, pk-yritysten edustajien ja keikkatyötekevien kanssa kehittää Kestävä keikkatyö-malli ja digitaalinen sovellus yritysten sekä työterveydenhuollon ja työntekijöiden käyttöön.

Tutkimus toteutetaan Uudenmaan, Pirkanmaan, Satakunnan ja Oulun sekä Lapin alueilla. Kohderyhmänä ovat: 1) Keikkatyötä hyödyntävien pk-yritysten johto ja henkilöstö, 2) Pk-yrityksille keikkaa tekevät keikkatyöntekijät, 3) Keikkatyöntekijöitä välittävät yritykset 4) Keikkatyötä hyödyntävien pk-yritysten ja keikkatyöntekijöitä välittävien yritysten yhteistyökumppaneina toimivat työterveyshuollon organisaatiot. Tutkimukseen osallistuu Uudenmaan, Pirkanmaan, Satakunnan ja Oulun ja Lapin alueella vähintään 68 hotelli- ja ravintola-, sote-, kaupanalan, valmistavan teollisuuden ja logistiikan pk-yritystä sekä kulttuurialan toimijaa (yhteensä N= 900 henkilöä).

Olemme arvioineet, että sovellutte tutkimukseen, koska yrityksessänne toimii keikkatyötä tekeviä henkilöitä, olette yrittäjä, yrityksen johdossa tai työterveydenhuollossa, yrityksen vakituinen työntekijä tai keikkatyöntekijä. Keikkatyöntekijänä voitte olla vuokratyötä tai muuta keikkatyötä tekevä työntekijä. Vuokratyössä työntekijänä olette työsuhteessa henkilöstöpalveluyritykseen (HP-yritys), mutta teette työtä käyttäjäyrityksessä ja sen johdon ja valvonnan alaisena. Muussa keikkatyössä työntekijänä olette suoraan työ- tai sopimussuhteessa keikkatyötä käyttävään yritykseen.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja teidän osuuttanne siinä. Pehdyttyänne tähän tiedotteeseen teille järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Kieltäytyminen ei vaikuta oikeuksiinne, kohteluunne, työhönne tai työllistymiseenne. Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta. Mikäli keskeytätte tutkimuksen tai peruutatte suostumuksen, teistä keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa tietoa työturvallisuudesta, -terveydestä ja -hyvinvoinnista keikkatyötä hyödyntävissä pk-yrityksissä sekä keikkatyötä välittävissä yrityksissä, erityisesti keikkatyöntekijöiden näkökulmasta. Tarkoituksena on tuottaa hankkeelle tietoa, jonka avulla

keikkatyötä hyödyntävien pk-yritysten ja keikka- ja muiden työntekijöiden työturvallisuus, työterveys ja työhyvinvointi (TTT) sekä sitä kautta tuottavuus ja kilpailukyky paranevat. Yritysten johto ja henkilöstö sekä keikkatyöntekijät, keikkatyöntekijöitä välittävät yritykset ns. henkilöstöpalveluyritykset ja työterveyshuolto kehittävät tutkimustuloksia hyödyntäen yhdessä yrityksen TTT-tekijöitä.

Tutkimuksen toteuttajat

Hanke on ESR (Euroopan sosiaalirahasto) -hanke, jonka erityistavoitteena on tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen. Hankeen rahoittaja on STM (Sosiaali- ja terveysministeriö). Hankkeen koordinaattorina toimii Metropolia Ammattikorkeakoulu ja osatoteuttajina Tampereen yliopisto, Oulun yliopisto sekä Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Hankkeen tutkimuksesta vastaavat Metropolia Ammattikorkeakoulu, THM Kati Ylikahri, Tampereen yliopisto, TKT Sari Tappura, Oulun yliopisto, Dos. Arto Reiman, Satakunnan ammattikorkeakoulu, TtT Anne Kärki. Hankkeen tutkijoilla ja organisaatioilla on vahva osaaminen sekä työturvallisuudesta, työterveydestä, työhyvinvoinnista että niiden johtamisesta. Tampereen yliopistolla ja Oulun yliopistolla on työturvallisuus- ja tuotantotalousosaamista ja kokemus vuokratyötoiminnan kehittamisestä. Metropolialla on vahva yhteiskehittämisosaaminen, kokemus pk-yritysten työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittamisestä ja tutkimuksesta. Satakunnan ammattikorkeakoululla on myös vahva osaaminen pk-yritysten työhyvinvoinnin ja -terveyden kehittamisestä sekä esimiesten vertaistukitoiminnan kehittamisestä ja tutkimuksesta. Yhteishankkeena toteuttaminen mahdollistaa osaamisen yhdistämisen sekä yhteiskehittämisen.

[ESR tietosuojaseloste.](#)

Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet

Hankkeen aikana 1.3.2020 - 31.8.2023 kerätyt haastattelu-, kysely-, yhteiskehittelytyöpaja- ja kehittäjäfoorumiaineistot ovat tutkimusaineistoja ja niitä hyödynnetään hankkeessa ja jatkotutkimuksissa. Tutkimusaineistoa kerätään ryhmissä toteutettuina haastatteluina, työturvallisuuskyselynä (ArkiArvi-kysely). Myös yritysکوhtaisissa yhteiskehittelytyöpajoissa ja kehittäjäfoorumeissa tuotettu materiaali on osa tutkimusaineistoa. Tutkimusdata säilytetään hanketoimijoiden jatkokäytössä anonymisoituna IDA – tutkimustietovarannossa.

1. Haastattelut

1A) Yrittäjän/yrityksen johdon haastattelu (1 h)

Haastattelu on teemahaastattelu, jonka pääteemat ovat työ, työntekijä ja työyhteisö ja niihin yhteydessä olevat TTT tekijät. Haastattelussa sovelletaan CWEQ-II -kyselyä (Conditions for Work effectiveness Questionnaire II). Kyselyn taustalla on teoreettinen malli, joka pohjautuu kolmeen näkökulmaan:

rakenteellinen voimaantuminen, psykologinen voimaantuminen sekä positiivinen työtapa ja asenteet. Haastattelut toteutetaan pääsääntöisesti ryhmähaastatteluna. Yrittäjä voidaan haastatella erikseen yksilöhaastatteluna.

1B) Keikkatyöntekijöiden ja muun henkilöstön ryhmähaastattelu (1,5 h)

Haastattelussa käytetään samaa teemahaastattelurunkoa kuin kohdassa 1A. Haastattelut ovat pääsääntöisesti ryhmähaastatteluja. Keikkatyöntekijöitä voidaan haastatella erikseen yksilöhaastatteluna.

Haastattelut nauhoitetaan jokaisessa korkeakoulussa tutkijoiden toimesta ja litteroidaan ulkopuolisessa litterointiin erikoistuneessa yrityksessä. Haastattelujen nauhoitteet ovat tietosuojattavaa aineistoa, joten aineistojen toimittaminen litterointiin valitulle yritykselle tehdään tietosuojattua alustaa käyttäen.

Haastattelussa käsitellään, miten yrityksen johto tai yrittäjä, keikkatyöntekijät ja yrityksen muut työntekijät tunnistavat ja edistävät työturvallisuuteen, -hyvinvointiin, -terveyteen vaikuttavia tekijöitä sekä millaisia voimavara- ja kuormitustekijöitä ja niihin vaikuttavia asioita haastateltavat tunnistavat yrityksessä. Haastattelua täydennetään työturvallisuuden- ja terveyden lakisääteisiä asioita ja turvallisuusjohtamisen hyviä käytäntöjä koskevilla teemoilla sekä Covid-19 pandemian aiheuttamilla haasteilla työturvallisuudelle, -hyvinvoinnille sekä -terveydelle. Erityisesti ollaan kiinnostuneita nuorten (alle 30-vuotiaat) sekä maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden kokemuksista työturvallisuudesta, -hyvinvoinnista ja -terveydestä.

2. Työturvallisuuskysely ArkiArvi

Keikkatyöntekijöille, yrityksen henkilöstölle, johdolle ja yrittäjille toteutetaan työturvallisuus- ja työterveysriskien nykytilan kartoitus sähköisellä Arki-Arvi- kyselyllä, joka perustuu Työturvallisuuskeskuksen ArkiArvi-työkaluun

Kyselyllä kartoitetaan millaisia työpaikan työturvallisuuden ja -terveyden vaaroja ja riskitekijöitä työntekijät (ml. keikkatyöntekijät), johto ja yrittäjät tunnistavat sekä millaiseksi he arvioivat niiden merkityksen

3. Yhteiskehittelytyöpaja (3h)

Työpajassa yrityksen henkilöstö, keikkatyöntekijät ja johto/yrittäjät sekä työterveydenhuollon edustajat tunnistavat ja nimeävät työssä ilmeneviä työturvallisuuden, -hyvinvoinnin ja -terveyden kuormitus- ja voimavaratekijöitä haastattelujen sekä Arki Arvi -kyselyn pohjalta tarkastellen työtä, työn sujuvuutta ja työympäristöä sekä työyhteisöä eri näkökulmista. Kehittämistarpeet tunnistetaan ja niihin ideoidaan yhdessä ratkaisuja. Tavoitteena on, että henkilöstö tulee aidosti kuulluksi sekä ottaa vastuuta yrityksen työturvallisuuden, työhyvinvoinnin ja työterveyden kehittämisestä ja sen vaikutuksista tuottavuuteen.

Myös yksittäisille keikkatyöntekijöille, yksinyrittäjille ja freelancereille järjestetään työpajoja.

Työpajoissa syntyneet fasilitointiaineistot ja kirjalliset yhteenvedot ovat osa tutkimusaineistoa. Työpajoista kerätty tutkimusaineisto säilytetään tietoturvalisella alustalla jokaisessa korkeakoulussa ja anonymisoitu aineisto yhdistetään.

4. Kehittäjäfoorumit

Hankkeessa jaetaan ja kehitetään osaamista yhdessä niin, että hankkeeseen osallistuneiden kokemukset ja käytännöt reflektoidaan ja jäsennetään yhteisissä Kehittäjäfoorumeissa. Kehittäjäfoorumeihin osallistuvat hankkeen osatoteuttajat, keikkatyötä hyödyntävien ja välittävien yritysten ja keikkatyöntekijöiden edustajat sekä hankkeen tulosten levittämisen kannalta keskeiset tahot kuten TTK, työterveyshuollon edustajat sekä keskeisiä muiden sidosryhmien edustajia kuten yrittäjäjärjestöt ja ammattiliitot. Kehittäjäfoorumeissa syntyvät aineistot (esim. fläpit, power point-esitykset) ovat osa tutkimusaineistoa.

Tutkimuksen mahdolliset hyödyt

Keikkatyöntekijöiden ja yrityksen omien työntekijöiden osallisuus TTT-kehittämisessä vahvistuu yrityksissä. Keikkatyöntekijöiden työturvallisuus, -terveys ja -hyvinvointi paranevat. Keikkatyötä hyödyntävien pk-yritysten, keikkatyöntekijöiden, keikkatyötä välittävien henkilöstöpalveluyritysten ja työterveyshuollon yhteistyö, sopimuskäytännöt ja roolit selkeytyvät. Hankkeessa syntyy keikkatyötä hyödyntäville pk-yrityksille ja keikkatyötä välittäville henkilöstöpalveluyrityksille tutkimuksen tuloksiin perustuva Kestävä keikkatyö -malli. Mallin avulla yritykset tunnistavat TTT-tekijöihin ja niiden johtamiseen liittyviä kehittämistarpeita sekä tuottavat niihin ratkaisuja erityisesti keikkatyöntekijöiden näkökulmasta. Yritysten TTT- ja johtamisosaaminen vahvistuvat. Malli tukee valtakunnallisesti yrityksiä täyttämään työturvallisuus- ja työterveyssäädösten velvoitteet sekä edistämään kaikkien työntekijöiden ja yrittäjien työhyvinvointia. Yrityksiin syntyy kulttuuri, jossa pidetään yhdessä huolta työturvallisuudesta, -terveydestä, -hyvinvoinnista.

Kustannukset ja niiden korvaaminen

Tutkimukseen osallistuminen ei maksa tutkimukseen osallistuvalla mitään.

Osallistumisesta ei makseta erillisiä korvauksia.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Koko hankkeen ajan tutkimuksen tuloksista ja tuotoksista välitetään tietoa yritysten kehittämistyöpajoissa, kehittäjäfoorumeissa, hankkeen verkkosivujen, toimitettujen blogien, hankkeen uutiskirjeiden, verkkolehtien, ammattilehtiin kirjoitettujen artikkelien, tieteellisten artikkelien sekä yhteistyökumppaneiden (esim. TTK) kautta. Tutkimuksen ja hankkeen tuloksia esitellään kansallisissa ja kansainvälisissä konferensseissa ja seminaareissa. Tulokset esitetään niin, ettei yksittäisiä henkilöitä tai yrityksiä voi tunnistaa.

Lisätiedot

Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä tutkimuksesta vastaaville henkilölle.

KESTÄVÄ
KEIKKATYÖ

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tutkijoiden yhteystiedot

Tutkimuksesta vastaavat henkilöt:

Metropolia Ammattikorkeakoulu, THM Kati Ylikahri, + 358 40 7145126, kati.ylikahri@metropolia.fi

Tampereen yliopisto, TkT Sari Tappura, +358 40 849 0365, sari.tappura@tuni.fi

Oulun yliopisto, Dos. Arto Reiman, + 358 505984509, arto.reiman@oulu.fi

Satakunnan ammattikorkeakoulu, TtT Anne Kärki, +358 44 7103471, anne.karki@samk.fi